

Název: **Orientace v krajině - určování světových stran- Prvouka 3. ročník**
 Autor: **Mgr. Zdenka Přádová**
 Klíčová slova: **kompas, buzola, sever, jih, východ, západ**
 Datum vytvoření: 3.1.2013 Datum ověření: 12.2.2013
 Použité zdroje a literatura: SMART Notebook verze 10.6.141.1 May 27 2010
 „Interaktivní výuka“ CZ.1.07/1.4.00/23.3103

Základní škola a mateřská škola při nemocnici Karlovy Vary, příspěvková organizace
CZ.1.07/1.4.00/23.3103
V/2 Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti přírodních věd

Orientace v krajině

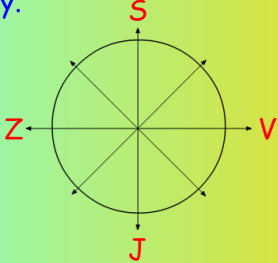
Určování světových stran

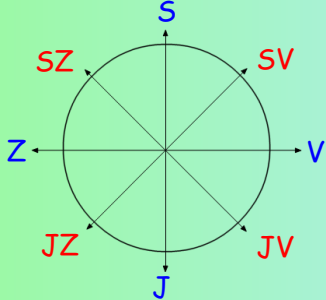

1

Sever (S), jih (J), východ (V) a západ (Z) jsou hlavní světové strany. Označujeme je velkými tiskacími písmeny.

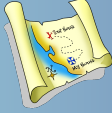
Vedle hlavních světových stran určujeme i vedlejší světové strany - severozápad (SZ), severovýchod (SV), jihozápad (JZ) a jihovýchod (JV).

Na východě vychází ráno slunce, na západě večer zapadá. Když se postavíme čelem k východu, vpravo je jih, vlevo sever.

Na plánu nebo na mapě je sever vždy nahoře, jih dole, západ vlevo a východ vpravo.

Ráno je stín dlouhý a směřuje k západu, protože vycházející slunce svítí od východu.

V poledne je stín nejkratší a směřuje k severu, protože slunce svítí od jihu.

Večer je stín dlouhý a směřuje k východu, protože zapadající slunce svítí od západu.

Nejpřesněji určíme světové strany pomocí **kompasu** nebo **buzoly**.

Skládají se ze **směrové růžice** a **magnetické střelky**.

Při orientaci v krajině otáčíme kompasem tak, aby se sever na směrové růžici kryl se střelkou.

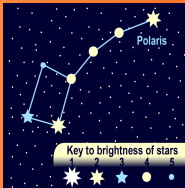
Magnetická střelka směřuje vždy k severu.

Pokud nemáme kompas ani buzolu, můžeme se v neznámé krajině orientovat také podle přírody.

Lišejníky na kmenech stromů rostou obvykle na **severní straně**, **letokruhy** na pařezech jsou na **severní straně hustší než** na jižní.

Za jasné noci se můžeme orientovat i podle hvězd.

Doplň správně:

Polední stín směřuje na _____.

Světové strany snadno učíme pomocí přístroje _____ a _____.

Nejvýše stojí slunce na obloze v pravé _____.

Světová strana, na které slunce zapadá, se jmenuje _____.

Ve směrové růžici je sever vždy _____.

V poledne vrhají předměty _____ stín.

poledne nejkratší nahoře
sever západ buzola kompas

Přiřad' správně

Edit ?

Reset

1	jího západ	3	4
5	6	7	8

Urči správně

Edit ?

Q.1

Mezi severem a východem leží

A jihovýchod (JV)	C severovýchod(SV)
B jhozápad (JZ)	D severozápad (SZ)